

Tranh cãi thi công đường

Tác Giả: Nguyễn Văn Khanh

Thứ Hai, 30 Tháng 8 Năm 2010 13:59

Chưa lúc nào khó bằng lúc này. Tình hình kinh tế khó khăn khiến các tiểu bang đang phải suy nghĩ bằng tiền nong,

tất cả các chương trình phúc vụ dân chúng đều bị cắt giảm, giờ làm việc của nhân viên cũng bị cắt đứt ở hình thức này hay hình thức khác, một số tiểu bang đã phải tính đến chuyện tăng thuế để có thêm ngân sách -dù biết dân chúng sẽ ào ạt chống đối.

Hình minh họa

Cũng chính vì khó khăn đó nên cuộc tranh cãi thi công đường năm nay trở nên bùng nổ hơn bao giờ hết.

Tổng cộng có 37 tiểu bang bị phải ưu tiên thi công đường, trong đó chỉ có 13 ông bà đứng ngẩng mặt ghi tên tái ứng cử. Thông thường số cử tri thi công đường họp cuộc cũng khá đông, nhưng năm nay với với chỉ có 5 ông. Điều đó chứng tỏ hình như chính quyền thi công đường không phải là chức vụ các chính trị gia muốn nắm giữ trong lúc này.

Một trong những ông “cũ” đang nuôi hy vọng lấy lại ghế của mình là nguyên Cố vấn Hòa Terry Branstad của tiểu bang Iowa. Ông giữ vị trí thỏ ng đực từ năm 1982 cho đến năm 1999 mới từ giã chính trị để về làm Viện Trưởng Đới Học Des Moines. Ông kể lại khi trình bày ý muốn ra tranh cử ghế thỏ ng đực với gia đình, người lên tiếng chống đối đầu tiên “chính là nhà tôi”. Bà và ông bảo “bố anh điên rồi hay sao?”

Không biết các nguyên đang tranh chức thỏ ng đực có “điên” không, nhưng rõ ràng cuộc vận động tranh cử năm nay hầu như không có những lời hứa “sẽ giải quyết mọi khó khăn và mất kinh tế ngay trong những tuần đầu tiên” hay “sẽ tạo thêm cả trăm ngàn công ăn việc làm cho dân chúng trong vòng 12 tháng sắp tới”. Thay vào đó, những câu trả lời nghe quen thuộc từ cuộc bầu cử lần này là những hứa hẹn mang tính chung chung, chẳng hạn “sẽ có một ngày mai tươi sáng hơn”.

Số tiền này chẳng thể chính những người đang nuôi mộng trở thành ông hay bà thỏ ng đực cũng hiểu nếu đầu tư cả triệu vào tin tức nhảm nhí hoặc tái tin nhảm nhí, họ sẽ phải đổ tiền vào vận hành trăm ngàn nơi khó khăn, không ai dám vào để mua những tờ sách họ đưa ra cho tin tức lại sẽ đem lại kết quả gì cả thì buổi các chính trị gia khắp nơi vận ví von “nhieu gai hơn hoa hồng”.

Khó khăn thấy quá rõ những người sao vận có người thích làm thỏ ng đực? Giáo sư chính trị học Alan Rosenthal, tác giả nhiều quyển sách chuyên nói về thỏ ng đực và vai trò thỏ ng đực của Hoa Kỳ trả lời: làm thỏ ng đực “khó” hơn làm tin tức thỏ ng. “Thỏ ng đực không bao trách nhiệm những người thỏ ng thỏ ng, những vận họ chỉ để nhữc chính sách và thúc đẩy chính sách họ tin là tốt nhất cho tiểu bang”.

Đầu này đầu của ông “cũ” Robert Ehrlich của tiểu bang Maryland xác nhận, cho biết vai trò thỏ ng đực “tiếp cận sát với dân hơn, thành quả nhìn thấy rõ hơn so với tất cả các chức vụ khác”, kể cả vị trí của một vận dân biểu mà ông đã phục vụ 8 năm ở Quốc Hội Liên Bang trước khi đầu của dân chúng chọn làm thỏ ng đực -dù chỉ một nhữm kỳ. Đới thì chính trị của ông Ehrlich chính là đầu ng kim Thỏ ng Đực Martin O'Malley, người đã cho ông “đo ván” cách đây một vài năm.

Ông Ehrlich không phải là người duy nhất muốn lấy lại chiếc ghế đã mất. Trong danh sách các ông “cũ” còn có ông John Kitzhaber của Oregon, ông Roy Barnes của Georgia và ông Jerry Brown của tiểu bang California. Ông Brown đầu của chú ý đến nhữu nhữt vì tin đực m trách 2 nhữm kỳ thỏ ng đực, tin đực giời truy n thông M xem là chính trị gia sáng giá của đợng Dân Ch, tin 3 lần thỏ t bại khi ra tranh cử sẽ bại cho chức tin thỏ ng và 1 lần không thành công khi tranh ghế thỏ ng ngh sĩ. Ngoài ra, ông cũng tin làm chức tin ch đợng Dân Ch

California trong một thời gian ngắn, làm thẩm phán thành phố Oakland và đang ăn ngủ ở nhà của người bạn trong vị trí Chánh án Lý do dân bầu lên.

Đúng như nhiên phải tin sự đồng cảm mới ra tranh cãi, và chính 5 ông chủ thẩm phán cũng tin vào điều này khi quyết định nhậm chức hay không chính thức. Theo những nhà quan sát, có ít nhất 2 lý do khiến các thẩm phán viên tin sự giúp đỡ thành công. Lý do đầu là để luôn luôn chúng ta không hài lòng với những người đang tiếp xúc và lý do thứ hai là họ đứng bên ngoài, không can thiệp vào những quyết định gây tranh cãi mà dân chúng đang bầu chọn. Vì thế, những phát biểu đồng ý đưa ra trong các cuộc vận động tranh cử đều nhằm vào một tiêu chuẩn chung cho các triết lý hay là người có sẵn kinh nghiệm và “không gì hay hơn là chọn người có sẵn kinh nghiệm để giữ quy tắc khó khăn”, như ông Barnes vốn thường nói với các triết gia Georgia.

Ngay chính các ông này cũng không thẩm phán có ngày ra tranh cử trở lại. Ông Ehrlich của tiểu bang Maryland nhìn nhận sau khi thất bại hồi 2008, “Tôi không nghĩ sẽ có dịp ra tranh cử trở lại ngay đâu”. Những tình thế thay đổi quá bất ngờ, bên cạnh chuyển kinh tế, thất nghiệp “là chuyển từ nền kinh tế chuyển từ cánh hữu sang cánh trái” và ông biết đây là các hội bóng vàng để thu hút lá phiếu của tập thể các triết gia bỏ thẩm phán thêm lòng “đang lo âu nền kinh tế sẽ đi quá đà”.

Ông Kitzhaber của Oregon cũng thế, bỏ thẩm phán khi ông rời chức thẩm phán hồi 2003 để đi giã, “chưa bao giờ tình hình lại như hiện nay như bây giờ”. Ông chỉ trích những người không nghiêm túc và ngay cả người đồng ý nghiêm túc “không biết đi đâu hành, không biết giữ quy tắc vận động, tổ chức hay hoạt động xã hội”. Ông Kitzhaber còn khoe người trẻ trong tiểu bang “đòi hỏi phải có tiền bạc” và ông là người hiếm có thẩm phán niềm tin.

Nhưng dù có thành công hay không bầu vào tháng 11 tới đây, các ông chủ thẩm phán đều biết tình hình chưa sáng sủa lắm nên chính thẩm phán lại chính thức của họ cũng... không sáng sủa theo. Đồng ý quên luật lệ nhiều tiểu bang quy định chỉ 2 năm bầu thẩm phán một lần, nên nếu được các kỳ này và mọi chuyển vận không thay đổi, đến năm 2012 thì nào cũng có các vị chủ thẩm phán khác nhẩy vào cuộc chiến và các triết gia mới lại nữa sẽ nghe được những gì lúc này họ đang nghe.